

Datum
2023-10-26

Diarienummer
Af-2023/0072 4638

Ert diarienummer
S2023/02226

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn. Ds 2023:15

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen delar utredningens bedömning att det är viktigt att stärka skyddet för barn och att ett led i detta kan vara att utöka anmälningsskyldigheten för ytterligare myndigheter. Därför tillstyrker myndigheten utredningens förslag på denna punkt. Myndigheten ser dock att det vidare kan behöva utredas om anmälningsskyldighet ska gälla i förhållande till privata aktörer som utför arbetsmarknadspolitik. Det kan även finnas skäl att se över om det bör införas en särskild regel kring behandling av personuppgifter vid anmälan till socialnämnd. Arbetsförmedlingen ser också att fler kostnader kan uppstå än de som utredningen gjort beräkningar på.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att myndigheten och dess anställda ska vara skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Myndigheten anser att om detta kan stärka skyddet för barn är det positivt. Myndigheten bedömer att förslaget innebär en mer effektiv hantering än idag då det saknas sekretessbrytande regler och en anmälan måste vara anonymiserad.¹ De nya reglerna borde leda till en snabbare process och därmed ett stärkt skydd för barn.

¹ Med undantag för de professioner på myndigheten som redan idag har anmälningsskyldighet enligt Hälso – och sjukvårdslagen.

Datum
2023-10-26

En stor del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten utförs av leverantörer, dvs. av privata subjekt. Dessa kommer inte att omfattas av anmälningsskyldigheten och utredningen noterar detta som en brist. Arbetsförmedlingen delar den uppfattning och anser att det bör utredas vidare om det är lämpligt att införa en sådan regel. Detta givet att dessa verksamheter, liksom Arbetsförmedlingen, kan komma att få information om barn som far illa. Det förfaller heller inte orimligt givet att privata verksamheter inom exempelvis vård – och omsorgen omfattas av anmälningsskyldigheten.

Statens servicecenter (SSC) utför löpande förvaltning åt ett antal myndigheter, däribland Arbetsförmedlingen, men de är inte en av de myndigheter som föreslås omfattas av anmälningsskyldigheten. Arbetsförmedlingen anser att det bör övervägas om de också ska omfattas.

I förordning (2002:623) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (AFPuF), regleras det i detalj vilka uppgifter som Arbetsförmedlingen får lämna till en socialnämnd. Bestämmelsen reglerar emellertid endast kontroll inom ekonomiskt bistånd enligt SoL. Någon motsvarande detaljreglering vad gäller vilka uppgifter som får lämnas ut med anledning av en anmälan till socialnämnden enligt 14 kap. 1 § SoL finns av naturliga skäl inte idag. Det kan alltså finnas skäl att se över om det ska införas en särskild reglering beträffande vilka uppgifter som får lämnas ut med anledning av en anmälningsskyldighet för Arbetsförmedlingen enligt 14 kap. 1 § SoL.

När det gäller de ekonomiska konsekvenserna för myndigheten gör utredningen en beräkning av dessa utifrån kostnaden att ta fram nya eller revidera nuvarande riktlinjer. Arbetsförmedlingen gör bedömningen att det kan behövas fler åtgärder än interna riktlinjer, exempelvis andra kompetenshöjande kommunikationsinsatser om innebörden av den nya skyldigheten, exempelvis att myndigheten och dess anställda kan hållas juridiskt ansvariga vid försummande av denna. Det kan också uppstå gränsdragningsproblem för medarbetarna när de själva har att bedöma i vilken omfattning uppgifter har eller inte har betydelse för socialtjänstens utredning. Om uppgifterna inte har betydelse för socialtjänstens utredning röjer medarbetarna i stället sekretessbelagd information i ärenden om till exempel arbetssökande (jfr 28 kap. 11 § OSL). Utformningen av skyldighetens räckvidd kan alltså ge upphov till osäkerhet angående vilka bedömningar som bör göras (jfr t.ex. JO 2015/16 s. 632). Detta leder till att myndigheten behöver ha mer riktade insatser och juridisk stöttning i ärendena. Kostnader för produktion av ökat antal anmälningar kan sannolikt även förväntas. Myndigheten gör således en bedömning om att det kan komma att få större ekonomiska konsekvenser än vad utredningen beräknar, men att det är svårt att bedöma omfattningen i nuläget.

Datum
2023-10-26

På Arbetsförmedlingens vägnar

Lars Löow, vikarierande generaldirektör

Emanuel Mörk, kvalificerad
handläggare

Beslut i ärendet har fattats av vikarierande generaldirektör Lars Löow.
Ärendet har föredragits av kvalificerad handläggare Emanuel Mörk.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även
verksamhetsområdesdirektör, Tove Elvelid, avdelningschef, Maria
Kindahl, enhetschef, Therese Lindström och sektionschef, AnnaCarin
Söderström deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.